právo na území, jež připadlo republice Čsl., jak toho žádá výslovně § 1, č. 3 cit. zák.

Z úvah těch jeví se stížnost, pokud bere v odpor výrok nař. rozhodnutí, jímž odepřeno bylo st-li uznání, že nabyl čsl. státního občanství, neodůvodněnou, a bylo ji proto zamítnouti.

Č. 5323.

Pozemková reforma: * Lhůta § 3 náhr. zák. platí též pro uplatnění nároku vlastníkova dle § 20 příd. zák.

(Nález ze dne 27. ledna 1926 č. 1444).

Věc: Dr. Mikuláš O. v O. (adv. Dr. Bedř. Klenka z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu (sen. pres. v. v. Rud. Vyšín) o ponechání půdy dle § 20 zákona přídělového.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Žádostí podanou u okr. soudu ve Z., datovanou 29. května 1924 zažádal žal. úřad, aby při nemovitostech zapsaných v pozemnoknižních protokolech č. ... v kat. obci O., č. ... kat. obce B. a č. kat.... obce L. bylo poznamenáno, že stpú hodlá nemovitostí ty dle zák. náhr. převzíti a aby st-l o tom s vyzváním dle § 3 téhož zák. byl vyrozuměn. Vyřízení žádosti té spolu s vyzváním bylo st-li doručeno 16. srpna 1924. Dne 3. března 1925 došla k obvodové úřadovně stpú-u ve Z. žádost st-lova, v níž uvedl, že v pozemnoknihovním protokole č... v O. zapsán je starobytlý zámek. Opíraje se o ustanovení § 20 příd. zák. žádal st-l, aby mu zámek ten s příslušenstvím byl ze záboru propuštěn. Poněvadž pak udržování zámku spojeno je se značným nákladem, žádal, aby propuštěna byla i půda, z jejíhož výtěžku bylo by lze náklady ty krýti. Jako taková označeno 200 ha z parcely zapsané v zápisnici obce O.... Nař. rozhodnutím byla tato žádost zamítnuta proto, poněvadž byla prodána po uplynutí lhůty v § 3 náhr. zák. stanovené a pokud jde o plochy k udržování zámku žádané jako bezpředmětná, při čemž připomenuto. že vlastník na propuštění půdy, z jejíhož výtěžku by plochy jemu dle § 20 propuštěné udržoval, nárok nemá.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nss toto: — — —

Konečné provedení pozemkové reformy — totiž převzetí a příděl zabrané půdy — není možné bez vyřešení nároků vlastníkových, které jemu stojí v cestě. Nárokem takovým jest i nárok dle § 20 příd. zák. Již z toho plyne, že uplatnění nároků vlastníkových a tedy i nároku dle § 20 příd. zák. musí býti dány určité časové meze, poněvadž by jinak konečné vyřešení pozemkové reformy uplatněním jeho mohlo býti oddalováno a mařeno. Nelzeť zákonům o pozemkové reformě dávati výklad takový, kterým by hlavní cíl jejich mohl býti mařen. I kdyby tedy zákony ty výslovně k uplatnění nároků vlastníka, s konečným cílem zákonů těch kolidujících, samy lhůty nestanovily, bylo by nutno z ustanovení zákonů upravujících postup pozemkové reformy časovou hranici pro uplatnění nároků těch vyvoditi. Zákon náhradový však v § 3 takový konečný termín vytknul, a to ve zřejmém úmyslu, aby po tomto termínu

provádění poz. reformy kolidujícími nároky vlastníkovými nebylo již kříženo.

V cit. § mluví se sice výslovně jen o nároku dle § 11 zák. záb., ale již z jeho intence lze souditi, že lhůta zde stanovená jest vůbec krajní časovou hranicí, do které musí vlastník vznésti své nároky, jež na zabranou půdu uplatňuje. Positivní oporu tomuto výkladu dává samo textování tohoto ustanovení, dle něhož neuplatní-li se nárok dle § 11 zákona záborového ve lhůtě 30denní, »bude se míti za to, že vlastník souhlasí se zamýšleným převzetím«. Dává-li tedy dle zákona vlastník marným uplynutím lhůty v § 3 náhr. zák. uvedené na jevo, že se zamýšleným převzetím souhlasí, nelze za to míti, že zákon chce mu ponechati ještě možnost, aby svůj nesouhlas se zamýšleným převzetím i v pozdější době uplatněním nároku dle § 20 příd. zák. projevil a převzetí zabrané půdy takto oddaloval.

Z těchto úvah plyne, že lhůta § 3 náhr. zák. platí i pro nárok dle § 20 příd. zák., a plyne z nich dále, že není zapotřebí, aby lhůta pro uplatnění tohoto nároku byla vlastníku zvlášť sdělována, zejména uváží-li se, že výzvu dle § 3 náhr. zák. připojuje soud, který řídí se toliko předpisy zákona, jenž upozornění na nárok § 20 příd. zák. nenařizuje, takže stpú neměl by ani možnosti, aby cestou této výzvy vlastníka výslovně upozornil, že lhůta v § 3 náhr. zák. stanovená, jež dle výkladu svrchu podaného již ex lege na nárok dle § 20 příd. zák. se vztahuje, platí i pro uplatnění tohoto nároku.

Stížnost míní ovšem, že uplatnění nároku dle § 20 příd. zák. nemůže kolidovati s účelem poz. reformy, a dovozuje z toho, že ustanovení lhůty k uplatnění nároku toho není nutným, zejména že není třeba nárok ten uplatniti ve lhůtě § 3 zák. náhr. a to proto, poněvadž plochy v § 20 příd. zák. uvedené dle názoru stížnosti vůbec nemohou býti přiděleny. Názor stížnosti jest však mylný, neboť i tyto plochy, nejsou-li dány podmínky § 3 a) zák. záb., podléhají záboru a důsledkem toho i převzetí a přídělu, neuplatní-li na ně vlastník svůj nárok včas. Plyne to z § 20 příd. zák., v němž výslovně se praví, že stpú má dbáti toho, aby přídělem nebyly rušeny krásy přírodní a ráz krajiny a aby neutrpěly újmy památky přírodní, historické a umělecké. Nedosáhne-li se tohoto cíle přiznáním nároku dle § 20 příd. zák., je věcí stpú-u, aby úkol jemu uložený splnil, čehož může dosíci i vhodnými modalitami přídělu. — — — —

Č. 5324.

Pozemková reforma. — Administrativní řízení: * Držitel fideikomisu byl před účinností zákona č. 179 z r. 1924 oprávněn i bez čekatelů a kuratora svěřenství uplatniti nároky dle § 11 zák. záb. a § 20 zák. příd.

(Nález ze dne 27. ledna 1926 č. 1566).

Prejudikatura: Boh. 1245 adm. a j.

Věc: Česlav R. a Dr. Ferdinand T. (adv. Dr. Ad. Hoffmeister z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu o nárok dle § 11 zák. záb. a § 20 zák. příd.